

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Vrbno pod Pradědem, okres Bruntál

Školní 477, 793 26 Vrbno pod Pradědem

Identifikátor školy: 600132137

Termín konání orientační inspekce: 3. - 5. duben 2001

Čj.	141 137/01-11011
Signatura	on1cu130

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplná základní škola s právní subjektivitou (příspěvková organizace) zajišťuje v letošním školním roce výuku 657 žáků v 29 třídách (28 + 1 specializovaná), a to v 18 třídách prvního a 11 třídách druhého stupně. Svou velikostí a počtem žáků se tak škola řadí k největším základním školám v okrese Bruntál.

K výuce má škola k dispozici pět budov. V hlavní budově (Školní 477) jsou spolu s ředitelstvím školy umístěny třídy 2. stupně, v pavilonu, který je s hlavní budovou propojen koridorem, jsou dislokovány třídy 4. a 5. ročníku. Třídy prvního ročníku mají k dispozici samostatnou budovu na Bezručově ulici č.78, stejně tak třídy 2. a 3. ročníku na Komenského ulici č. 59. Pátou samostatnou budovou je tělocvična.

Ve všech devíti ročnících probíhá výuka podle vzdělávacího programu Obecná škola schváleného MŠMT ČR pod čj. 12 035/97-20.

V průběhu orientační inspekce byly provedeny hospitace v předmětech český jazyk, matematika a fyzika. Kvalita výuky sledovaných předmětů byla hodnocena z hlediska plánování, podmínek, organizace, forem a metod výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Výuka českého jazyka probíhá ve všech třídách příslušných ročníků podle vzdělávacího programu Obecná škola. Ve sledovaných hodinách odpovídal obsah učiva požadavkům osnov a korespondoval s předloženými, většinou rámcově zpracovanými, časově tematickými plány vyučujících. Týdenní časová dotace sledovaného předmětu se v 1. až 5. ročníku pohybuje v horním pásmu stanoveného rozpětí, jednotlivé specifické složky jsou vhodně voleny vyučujícími dle potřeby. V 6. až 9. ročníku je minimální časová dotace posílena o jednu hodinu; dle zápisů v třídních knihách jsou jazyková složka a literární výchova dotovány dvěma hodinami týdně, slohu je věnována jedna vyučovací hodina.

Při bezprostřední přípravě a plánování výuky vycházejí učitelky z vlastních časově tematických plánů, aktuálního složení třídy a individuálních zvláštností žáků. Velká pozornost je věnována tvorbě plánů pro žáky s vývojovými poruchami učení. Jejich individuální plány jsou detailně zpracovány včetně pravidelného měsíčního hodnocení pokroku žáka. Při plánování výuky nedochází k obsahové duplicitě, kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. V souvztažnosti se sledovaným předmětem je na 1. stupni školy zřízen zájmový útvar dramatický kroužek, v němž žáci uplatňují a rozšiřují své znalosti a dovednosti získané v povinné výuce.

Na prvním stupni vyučuje sledovaný předmět sedmnáct učitelek. Z uvedeného počtu je v pěti případech výuka zajištěna nekvalifikovaně, tato skutečnost však nemá negativní dopad na úroveň výuky. V jednom případě, a to ve specializované třídě, probíhá výuka sledovaného předmětu pod vedením speciálního pedagoga (viz. kapitola Řízení školy). Pět vyučujících na druhém stupni je pro výuku českého jazyka odborně i pedagogicky způsobilých.

Všechny hospitované hodiny probíhaly v kmenových třídách. Ty jsou účelně vybaveny novým nebo dobře udržovaným školním nábytkem, který zejména v nižších ročnících umožňuje žákům sebeobslužnost. Ve všech třídách je k dispozici hygienické zázemí, třídy prvního ročníku mají zřízené relaxační koutky vybavené koberci. Zde většinou probíhají relaxační techniky a méně

náročné vyučovací činnosti. Světelné a tepelné podmínky jsou vzhledem k potřebám žáků vyhovující. Třídy prvního stupně jsou vhodně esteticky upravené, čímž vytvářejí žákům příjemné pracovní prostředí. Výzdoba vychází zejména z žakovských prací a je doplněna četným obrazovým materiálem i tabelárními pomůckami zaměřenými k aktuální výuce. Třídy druhého stupně mají nízkou estetickou úroveň, působí většinou neosobně. Pro výuku sledovaného předmětu je k dispozici žakovská knihovna. Ta je vybavena řadami doplňkové četby i dostatečným množstvím beletrie, naučné literatury, jazykových příruček a slovníků. Výběr nových knih, kterými je knihovna průběžně doplňována, vychází z poptávky žáků a potřeb vyučujících. K danému předmětu má škola dostatek učebnic i učebních textů (jsou v souladu se seznamem platných učebnic a učebních textů vydaným MŠMT ČR pro školní rok 2000/01), kabinetní sbírky obsahují vhodné pomůcky v dostatečném množství. K dispozici je audiovizuální technika, která však v hospitovaných hodinách nebyla využita. Mnohé pomůcky si vyučující připravují také sami (kartičky s písmeny, se slovy, pracovní listy a doplňovací cvičení pro žáky s vývojovými poruchami učení, jazykové rozborů ap.).

Hodiny českého jazyka jsou na obou stupních školy začleněny do rozvrhu vyučovacích hodin v souladu se zásadami duševní hygieny, tedy do první části dopoledního vyučování. Hodiny na prvním stupni členily učitelky na kratší časové úseky tak, aby po činnostech náročných na soustředění a pozornost následovaly činnosti relaxační a uvolňovací, které sloužily nejen k odpočinku žáků, ale i k přípravě na další činnosti (uvolňovací cviky před psaním, uvolnění mluvidel před čtením ap.). Ačkoli mají třídy prvního ročníku k dispozici samostatnou budovu, není využívána možnost nabídky zvoleného vzdělávacího programu zvolit délku vyučovací jednotky dle potřeby třídy. Ve sledovaných hodinách na druhém stupni bylo ze strany vyučujících dbáno na rovnoměrné střídání náročných a odpočinkových činností.

Organizace všech sledovaných hodin byla účelná, učitelé řídili výuku jasnými a srozumitelnými pokyny. Stanovené cíle odpovídaly schopnostem žáků, ne vždy však vyučující dovedou tento cíl jasně stanovit - často dochází z jejich strany k záměně se strukturou hodiny. Tento nedostatek se následně projevuje v závěrečném hodnocení plnění stanovených cílů.

Z hlediska metod a forem byly uplatňovány především hodiny vedené frontálním způsobem s výkladem a procvičováním nové látky i upevnováním, procvičováním a opakováním již získaných vědomostí z předešlých vyučovacích hodin. Vyučující zohledňovali individuální potřeby a schopnosti žáků, maximální pozornost je věnována žákům se specifickými poruchami učení (v sedmém až devátém ročníku nejsou tyto žáci již začleněni do individuální reedukační péče). Péče o talentované žáky byla zaznamenána pouze ojediněle. Struktura hodin na prvním stupni odpovídala věkovým možnostem a schopnostem žáků i složení tříd. Učitelky dbaly na výslovnost a správný grafický projev žáků a respektovaly jejich vlastní tempo, často střídaly jednotlivé činnosti. Jedním z charakteristických znaků vzdělávacího programu Obecná škola je prostupnost předmětů (globální výuka) v celém průběhu prvního stupně. Tento jev však v žádné z hospitovaných hodin nebyl zaznamenán. Zvolené metody a formy však byly vzhledem k probíranému učivu efektivní. Prostor k procvičení i vyvození učiva všech složek jazykového vyučování dává v ročnicích druhého stupně pravidelně zařazovaný větný a jazykový rozbor. Vyučující zde v dostatečné míře využívali individuálních schopností žáků k zadávání diferencovaných úkolů z hlediska náročnosti, prospěchově slabším žákům i žákům s vývojovými poruchami učení byla vždy poskytována ze strany vyučujících rada a pomoc. V literární výchově bylo v souvztáznosti s probíraným učivem využíváno zkušeností žáků z individuální i společné četby. Důraz byl kladen na pochopení textu objasňováním významu obtížných slov a upřesňováním literárních pojmů, na přednes čteného textu, promyšleně zde byly uplatňovány mezipředmětové vztahy a v diskusi byli žáci vedeni k aktualizaci probíraného tématu. V hodinách slohu bylo dbáno na správnou stavbu a použití vhodných jazykových

prostředků probíraných slohových útvarů. Žákům však nebyl vždy dán dostatečný prostor pro vlastní vyjádření. Použité metody a formy byly z hlediska učení žáků i využití vyučovacího času efektivní.

V navštívených hodinách byli žáci aktivováni vstupními i průběžnými motivačními metodami. V hodnocení žáků převažovalo okamžité pozitivní hodnocení výkonu jednotlivců, klasifikace odpovídala výkonu žáka a téměř vždy byla vyučujícím zdůvodněna. Při zadávání samostatné školní práce i domácích úkolů byla respektována zásada přiměřenosti, všichni vyučující ověřovali pochopení zadávaných úkolů. Analýza chyb byla v hodinách mluvnice prováděna vždy bezprostředně po ukončení ústního či písemného žakovského projevu. Při kontrole žakovské dokumentace bylo zjištěno, že žakovské práce jsou vyučujícími pravidelně kontrolovány a opravovány, žáci však nejsou důsledně vedeni k uvědomělé práci s chybou.

V oblasti interakce a komunikace byla vyučujícími i žáky respektována pravidla jednání, komunikace byla založena na vzájemné důvěře s respektováním osobnosti žáka. V některých vyučovacích hodinách zejména ve vyšších ročnících nebyl dán žákům dostatečný prostor pro rozvoj jejich komunikativních dovedností. Komunikace vyučujících s žáky a kvalita jejich vyjadřování byla ve všech navštívených hodinách velmi dobrá. Kázeňské problémy nebyly v průběhu inspekce zaznamenány.

Výuka českého jazyka na škole je hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Časová dotace předmětu v jednotlivých ročnících odpovídá učebnímu plánu. Kontrolou zápisů v třídních knihách byl zjištěn soulad s osnovami realizovaného vzdělávacího programu. Vyučující se řídí velmi dobře zpracovanými časově-tematickými plány, v nichž členění učiva odpovídá osnovám jednotlivých ročníků, je zajištěna návaznost, nedochází k obsahové duplicitě. Stanovené výukové cíle odpovídají aktuálnímu složení tříd a standardu vzdělávání. Vyučující jsou velmi dobře informováni o žácích se specifickými poruchami učení a chování. Dovednosti získané v geometrii mohou žáci dále rozvíjet v rámci volitelného předmětu rýsování v devátém ročníku.

Na škole není odborná učebna pro daný předmět, výuka probíhá v kmenových třídách. Z hlediska psychohygienických podmínek jsou učebny prvního stupně na vyšší úrovni. Jejich vybavení novějším nábytkem, estetická výzdoba zaměřená k probírané látce v jednotlivých předmětech a vystavené žakovské práce vytváří podnětné prostředí. Třídy druhého stupně působí strohým a neupraveným dojmem. Učebních pomůcek má škola odpovídající množství. Postupně je prováděno jejich doplňování a obměna. Pro výuku má škola vytvořeny ucelené řady učebnic pro první a druhý stupeň, které jsou v souladu se seznamem učebnic a učebních textů vydaným MŠMT ČR pro školní rok 2000/01.

Výuka předmětu je zajišťována na prvním stupni sedmnácti vyučujícími, z nichž pět nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené výše citovanou vyhláškou. Na druhém stupni z šesti vyučujících nesplňuje jeden podmínky odborné způsobilosti a jeden odborné a pedagogické způsobilosti.

Téma hodin bylo voleno tak, že byla dodržena návaznost matematického vzdělávání s přihlédnutím k dosavadním znalostem a dovednostem žáků. Matematické pojmy a vztahy byly vytvářeny systematicky s využitím cyklického probírání učiva. Ve vyučovacích hodinách bylo dbáno na logickou výstavbu nových znalostí. Učivo bylo aplikováno věcně správně. Ojedinele se vyskytly nepřesnosti v matematické terminologii. Vyučující využívali mezipředmětových vztahů a aplikace matematických znalostí do denního života.

Navštívené vyučovací hodiny na prvním stupni měly většinou velmi dobrou úroveň. Použité

vyučovací metody umožnily žákům pracovat individuálním tempem, efektivně využívat vyučovací čas a podporovaly jejich úspěšné uplatnění v hodině. Prolínala se přímá práce vyučujících se žáky s jejich samostatnou prací, na kterou měli žáci vždy dostatek času. Ojedinele byla zvolená metoda práce používána po celou vyučovací hodinu, což se odráželo ve vyšší únavě a nepozornosti žáků. Organizační pokyny byly jasné, srozumitelné a nenásilné, vždy přiměřené věku a možnostem žáků. Většina činností směřovala k upevňování dovedností v numerickém počítání (pamětné i písemné). Tyto znalosti pak byly aplikovány ve slovních úlohách. Po samostatné činnosti žáků téměř vždy následovala kontrola správnosti řešení a následná práce s chybou. V navštívených hodinách byla chyba v řešení úkolu většinou brána jako samozřejmá součást nového poznání, což mělo velmi dobrý vliv na další aktivní činnost žáků. Při samostatné práci měli vyučující připravené další úkoly pro žáky, kteří pracovali rychleji. Promyšlené využívání pracovních sešitů, souborů karet a folií s příkladovým materiálem, početních úkolů připravených na tabuli, počítadel atd. přispívalo k efektivnímu využívání vyučovacího času. Zařazování relaxačních chviliek snižovalo únavu žáků, nebylo však využíváno ve všech hodinách.

Na druhém stupni převládal frontální způsob výuky s prací jednoho nebo dvou žáků u tabule, zejména v částech zaměřených na opakování nebo procvičování nového učiva. Výklad nové látky navazoval na prověřené znalosti z minulých hodin. Vhodným způsobem bylo využíváno pomůcek a životních zkušeností žáků. Pokyny pro činnost byly jasné a srozumitelné. Ze strany vyučujících byla dodržována přesná odborná terminologie a na totéž bylo dbáno i při vyjadřování žáků. Práce s učebnicemi, učebními texty a pomůckami směřovala k maximálnímu pochopení probírané látky. Možnost volby alternativních způsobů řešení daných úkolů u žáků vyšších ročníků nebyla z jejich strany využívána a spíše se drželi zavedených algoritmů. Ve všech vyučovacích hodinách následovalo po samostatné práci žáků vyhodnocení a práce s chybou. Stanovené cíle byly většinou splněny, vyučovací čas byl téměř vždy efektivně využitý.

Ve vyučování bylo využíváno vhodně vstupní i průběžné převážně vnější motivace s důrazem na individuální životní zkušenosti žáků, což se odráželo v patřičné pozornosti a aktivitě žáků, a to zejména v ročnících prvního stupně. Na druhém stupni se vyučujícím nepodařilo vždy žáky plně aktivizovat. Zkoušení a opakování bylo systematické, mělo jasnou návaznost na probírané učivo, dávalo zpětnou vazbu vyučujícím i žákům. Otázky při zkoušení byly srozumitelně formulovány. Hodnocení bylo zdůvodněné s důrazem na motivační funkci a respektovalo individuální dispozice žáků.

Vztah vyučujících k žákům byl vstřícný a kamarádský, byly vytvářeny příznivé podmínky důvěry a spolupráce. Žáci měli prostor pro komunikaci a vyjádření vlastních názorů, které využívali přiměřeně svému věku. V případě řešení nežádoucího chování žáků je využívána přirozená autorita vyučujících.

Získané vědomosti mohou žáci uplatnit v soutěžích Matematická olympiáda, Pythagoriáda, Klokan a matematických soutěžích vyhlašovaných školou.

Celkově je kvalita výuky matematiky hodnocena jako velmi dobrá.

Fyzika

Časová dotace vyučovacích hodin fyziky je v souladu s učebním plánem realizovaného vzdělávacího programu, celkový minimální počet týdenních hodin je navýšen z 5 na 7 hodin. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám, časové rozvržení jednotlivých témat se však v některých paralelních třídách ročníku liší, což komplikuje průběžnou kontrolu znalostí žáků v paralelních třídách i případný přechod žáka z jedné třídy

stejného ročníku do druhé. Totéž se týká i používání dvou řad schválených učebnic (Fortuna a Prométheus), podle nichž někteří vyučující zpracovávají tematické plány. V předložených tematických plánech nejsou zařazena laboratorní cvičení.

Fyzice vyučují tři učitelé, z nichž dva mají odbornou a pedagogickou způsobilost odpovídající vyhlášce MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, třetí učitel s úplným středoškolským vzděláním končí dálkové studium učitelství zaměřené na výuku fyziky na ZŠ. Pro výuku fyziky má škola odbornou učebnu, v níž probíhaly všechny hospitované hodiny. Učebna je vybavena demonstračním stolem, elektrickým zatemněním a promítacím plátnem, elektrickým rozvodem do žákovských stolů a televizorem s videem. Prostředí učebny je podnětné, k dispozici jsou měřicí přístroje a nástěnné materiály. Všichni žáci mají učebnice schválené MŠMT ČR, kterých bylo vesměs při výuce funkčně využíváno.

Ojedinele nebyly při výuce respektovány psychohygienické zásady výuky tím, že byla volena jednotvárná metoda opakování a výkladu učiva, což vedlo ke ztrátě pozornosti žáků a následné nekázní. Zařazení videoukázek bylo nefunkční a minulo se svým účinkem. V tomto smyslu nebyl naplňován výše zvolený vzdělávací program, jehož základem je uplatňování heuristických metod založených na zkušenostech žáků a spontánního učení s převažující složkou aktivity žáků vycházející z pozorování a vlastního hodnocení fyzikálních jevů. Ve dvou hospitovaných vyučovacích hodinách byl naopak tento princip důsledně uplatňován, žákům byl dán prostor pro samostatné, aktivní učení a vyjádření vlastního názoru. V těchto, jinak vynikajících vyučovacích hodinách, byly však prováděny jen demonstrační ukázky místo frontálních pokusů žáků v lavicích, které podporují aktivní učení. V některých hodinách nezbyl čas na shrnutí probraného učiva a vyhodnocení výsledků učení.

Ve většině hospitovaných hodin měli vyučující snahu o vstupní i průběžnou motivaci žáků a využití mezipředmětových vztahů, v některých případech však nebyly motivační otázky jednoznačné a žákům srozumitelné. Zkoušení a opakování navazovalo vždy na probrané učivo, ne vždy však byly průběžně prověřovány výsledky učení a prováděny korekce učení. Mnohdy nemělo opakování učiva ucelenou myšlenkovou strukturu. Při hodnocení žáků a jejich klasifikace se vyskytovaly u různých vyučujících velké rozdíly. V některých případech byla klasifikace zdůvodněná a zkoušenými žáky i třídou přijatá, v některých případech nebylo hodnocení zdůvodněno a před třídou zveřejněno. Nebylo tak možno využít zpětné vazby a práce s chybou.

Interakce a vzájemná komunikace mezi učiteli a žáky v nižších ročnících byla na velmi dobré úrovni, byla založena na vzájemné důvěře a respektování osobnosti učitele i žáků. Ve vyšších ročnících nebyla některými žáky dodržována pravidla slušného chování k sobě navzájem ani k vyučujícím, což negativně ovlivňovalo psychosociální podmínky výuky. Žákům chyběla jim přiměřená míra tolerance a respektování druhého. Nežádoucí projevy žáků nebyly vždy vyučujícími dostatečně zvládnuty a nebyly z nich vyvozeny závěry.

Hospitované vyučovací hodiny měly velmi rozdílnou úroveň, celkově je výuka fyziky hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava výuky vybraných a hospitovaných předmětů je v souhrnu hodnocena jako velmi dobrá, pozitiva převažují nad zjištěnými negativy. Na plánování a rozvržení učiva sledovaných předmětů se podílejí všichni vyučující, jejich garantem jsou předmětové komise pro výuku jednotlivých předmětů na 2. stupni školy a metodická sdružení jednotlivých ročníků 1. stupně. Učební osnovy jsou dodržovány. Za negativum je

považována nejednotná koncepce výuky fyziky v paralelních třídách, někteří vyučující nemají zařazeny ve svých individuálních plánech laboratorní práce předepsané osnovami zvoleného vzdělávacího programu.

V oblasti podmínek výuky jsou hodnoceny personální podmínky jako velmi dobré - výuka sledovaných předmětů je převážně zajištěna vyučujícími s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Škola má pro sledované předměty dostatečné množství učebních pomůcek, učebnic i učebních textů, k dispozici je funkční dobře vybavená školní knihovna a odborná učebna fyziky. Učební pomůcky jsou vhodně a účelně využívány a dle finančních možností školy modernizovány a obměňovány. Estetická úroveň tříd prvního stupně je vynikající, druhého stupně pouze vyhovující. Prostorové, světelné a tepelné podmínky vyhovují potřebám žáků. Souhrnně jsou podmínky výuky hodnoceny jako velmi dobré.

Organizace výuky je až na ojedinělé případy (fyzika) účelná, použité metody a formy většinou efektivní, v ojedinělých případech však neodpovídaly charakteru vzdělávacího programu Obecná škola. Oblast je hodnocena jako velmi dobrá.

Téměř ve všech hospitovaných hodinách byla zjištěna velmi dobrá úroveň motivace žáků a jejich hodnocení.

Komunikace a interakce byla ve třídách 1. stupně a v nižších ročnících 2. stupně na velmi dobré až vynikající úrovni, v některých hospitovaných hodinách ve vyšších ročnících 2. stupně byly zaznamenány nežádoucí projevy chování, které vážně narušovaly podmínky učení a vyučující na ně adekvátně nereagovali. Oblast je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

V souhrnu je kvalita vzdělávání hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Ve své činnosti vychází škola z dlouhodobých koncepčních záměrů zpracovaných ředitelem školy v roce 1997 pod názvem *Program rozvoje Základní školy Vrbno pod Pradědem*. Od uvedeného materiálu se odvíjí každoroční plánování školního roku. Celoroční plán práce školy na školní rok 2000/01 je sestaven na základě srovnání výsledku analýzy předešlého školního roku s plněním dlouhodobých koncepčních záměrů. V ročním plánu jsou tak upřesněny dlouhodobé úkoly v oblasti výchovy a vzdělávání a konkretizovány (včetně termínů a zodpovědností) aktuální úkoly týkající se podmínek výuky - personální, materiální a ekonomické - k zajištění chodu školy. Jeho součástí je plán kontrolní činnosti s konkrétními úkoly, termíny a zodpovědností, celoroční plán akcí školy, kalendář sportovních aktivit a soutěží, plán celoroční činnosti školní družiny aj. Úkoly stanovené v ročním plánu jsou detailně rozpracovávány a doplňovány v měsíčních plánech. Návrh celoročního plánu práce školy je vždy před zahájením školního roku předkládán pedagogické radě a zřizovateli, s konečnou podobou plánu je seznámena i rodičovská veřejnost. Nosné návrhy a připomínky jsou vedením školy akceptovány. Plánování je tak pojato jako ucelený systém plánů včetně vymezení hlavních cílů v jednotlivých oblastech práce školy.

Ve všech ročnících probíhá výuka dle schválených učebních dokumentů. Na prvním stupni školy je vždy v jedné třídě každého ročníku zavedena, v souladu s vyhláškou č. 291/1991 Sb., o základní škole, rozšířená výuka hudební nebo tělesné výchovy. Výuka uvedených předmětů je zajištěna tříhodinovou týdenní dotací i vyučujícími s příslušnou kvalifikací. V souladu s Metodickým pokynem MŠMT ČR čj. 18 726/98-20 je na prvním stupni školy zřízena specializovaná třída pro žáky s vývojovými poruchami učení. Ve třídě, v níž je zařazeno 6 žáků, probíhá pod vedením speciálního pedagoga pouze výuka českého jazyka, ostatním předmětům se tyto žáci vyučují v běžných třídách. Pro všechny žáky školy, u nichž byly zjištěny

vývojové poruchy učení, jsou zpracovány individuální plány a vedena předepsaná dokumentace.

Osobní zájmy žáků jsou podporovány širokou nabídkou nepovinných předmětů naukového i sportovního charakteru (20) a zájmových útvarů (20). Také nabídka volitelných předmětů pro žáky 7. až 9. ročníku odpovídá potřebám žáků z hlediska zájmů a možnosti výběru.

Organizační uspořádání školy je definováno v organizačním řádu. Zde je v samostatných částech rozpracovaných do jednotlivých článků jasně a přehledně uvedena celá organizační struktura; konkrétní postupy podložené zákonnými normami jsou pro jednotlivé oblasti zakotveny v souboru směrnic vydávaných ředitelem jako statutárním orgánem školy (např. vnitřní řád školy, vnitřní platový předpis, spisový řád, směrnice k archivování písemností, skartační řád, oběh účetních dokladů, cestovní náhrady, směrnice o systému zpracování účetnictví ap.). Každodenní provoz, především v oblasti výchovy a vzdělávání, se řídí vnitřním řádem školy. Ten je zpracován v souladu s § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, respektuje dokument Úmluva o právech dítěte, Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže čj. 14 514/2000-51 a Pokyn náměstka ministra školství k působení škol a školských zařízení proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance čj. 14 423/99-22.

Vzhledem k velikosti školy má ředitel školy stanoveny tři zástupce – statutárního zástupce, zástupce pro první a zástupce pro druhý stupeň školy. Jejich pravomoci, kompetence a povinnosti v jednotlivých oblastech řízení školy jsou písemně stanoveny, vycházejí z úzké spolupráce vedení a z osobnostních předpokladů pro jednotlivé činnosti. Jako poradní orgán je ustanovena pedagogická rada, která se schází v souladu s plánovanými termíny pětkrát ročně. Zápisy z porad mají velmi dobrou vypovídací hodnotu; obsahují relevantní informace, jsou jasně strukturované s konkrétně formulovanými závěry. Zpravidla jedenkrát týdně se schází tzv. širší vedení školy, jehož členy jsou kromě ředitele a jeho zástupců i dva výchovní poradci a vedoucí vychovatelka školní družiny. Specifické úkoly zaměřené na rozsah a kvalitu výuky plní metodická sdružení učitelů prvního stupně ustavená podle ročníků a předmětové komise. Od nich získává vedení školy zpětné podněty. Tok informací je průběžný a ucelený. Rozhodnutí ředitele jsou konkrétní, adresná a včasná. Veškeré potřebné informace (roční plán, měsíční plány, informace školského úřadu) jsou k dispozici všem pracovníkům školy na všech pracovištích. Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným právním předpisům, ochrana osobních dat je náležitě zajištěna. Škola poskytuje zákonným zástupcům žáků včas a úplně potřebné informace o prospěchu a chování jejich dětí prostřednictvím žákovských knížek (jejich kontrolou byla zjištěna dostatečná frekvence známek v hospitovaných předmětech), třídních schůzek a dnů otevřených dveří, které jsou organizovány pětkrát v průběhu školního roku, i prostřednictvím individuálních rodičovských návštěv školy dle potřeby. Spolupráce školy s rodičovskou veřejností je dle vyjádření ředitele školy na dobré úrovni, připomínky a náměty zákonných zástupců žáků jsou akceptovány a využívány pro další práci školy. Také prezentace školy na veřejnosti je příkladná. Pro bližší seznámení veřejnosti s prací školy organizuje každoročně vedení školy společně s pedagogy školní Akademií. Také školní pěvecký sbor, který má dlouhodobě vynikající úroveň, a skupiny fléten a harmonik vystupují v průběhu školního roku na řadě akcí pořádaných městem (vítání občánků, Den matek ap.). Výsledky prací žáků v nepovinných předmětech a zájmových útvarech jsou prezentovány na výstavách a účasti v nejrůznějších soutěžích. V závěru školního roku vydává škola vlastní ročenku - souhrn informací o životě školy.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/00 má dobrou vypovídací hodnotu. Je zpracovaná v souladu s § 17e odst. 2, 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, a její obsah není v rozporu se zjištěnými skutečnostmi.

Rozhodnutí ředitele jsou jednoznačná, konkrétní a adresná. Vedení školy reaguje na podněty pracovníků školy, aktivně spolupracuje s orgány státní správy i samosprávy.

Vedení lidí spočívá zejména v oboustranné informovanosti. Vzhledem k podmínkám (elokovaná pracoviště) a velikosti školy jsou využívány především prvky operativního řízení v rámci dohodnutých kompetencí mezi členy vedení školy. Dílčí úkoly a problémy z oblasti pedagogické i provozní jsou dle potřeby společně konzultovány, závěrečná rozhodnutí si ředitel ponechává ve své kompetenci. Vedení školy průběžně sleduje práci a rozvoj svých pedagogů, zvýšená pozornost je věnována nově přijatým učitelům. Všem svým zaměstnancům poskytuje odbornou radu a pomoc. Požadavky na přidělování nenárokových složek platu zaměstnanců jsou stanoveny písemnou formou, kritéria jsou veřejně známa. Podklady pro hodnocení jednotlivců čerpá vedení školy z vyhodnocování měsíčních plánů.

V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou v maximální míře využívány metodické akce pořádané zejména Střediskem služeb školám v Krnově. Limitem jsou pouze přidělené finanční prostředky pro tuto činnost. K samostudiu jsou využívány odborné časopisy a četná pedagogická a odborná literatura uložená v jednotlivých kabinetech.

Pravidelné sebehodnocení školy vyplývá z každoroční analýzy průběhu školního roku.

Ředitel školy má vytvořený systém vnitřní kontroly. Termíny a náplň kontrol - ta zahrnuje celou oblast provozu školy - v jednotlivých měsících školního roku jsou uvedeny v písemně zpracovaném plánu pro tuto činnost. Kontrola výchovně-vzdělávací práce školy spočívá především v pravidelném prověřování úrovně vědomostí žáků formou pololetních písemných prací (český jazyk, matematika) a porovnáním jejich výsledků s hodnocením žáka učitelem, pravidelné kontrole pedagogické dokumentace, průběžné kontrole dodržování učebních osnov v jednotlivých předmětech (zde byly zjištěny dílčí nedostatky) a v hospitační činnosti. Z hospitační činnosti má vedení školy pořizeny zápisy, výsledky všech hospitací jsou s vyučujícími bezprostředně konzultovány. V případě zjištěných nedostatků je zápis s uvedenými nedostatky, s doporučením k jejich odstranění a termínem následné kontroly podepsán hospitovaným i hospitujícím. Úkoly uložené provozním zaměstnancům jsou kontrolovány průběžně. Nedostatky jsou písemně zaznamenány a ihned projednávány. K nápravě zjištěných nedostatků jsou přijímána opatření. Výsledky kontrol, s nimiž jsou zaměstnanci pravidelně seznamováni na pracovních a provozních poradách, jsou v souhrnu analyzovány. K závěrům z kontrol státní správy a samosprávy jsou přijímána opatření.

Hodnocení kvality řízení

Rozsah a účelnost plánování, které vychází z podrobné analýzy uplynulého období a postihuje v celé šíři všechny činnosti školy včetně organizace školního roku, odpovídá velikosti a podmínkám školy. Plánování tak vytváří ucelený systém. Výuka probíhá v souladu se schválenými učebními dokumenty, individuální potřeby a zájmy žáků jsou školou systematicky podporovány. Oblast plánování je hodnocena jako vynikající.

V oblasti organizování jsou vymezeny kompetence pracovníků, na jednotlivce jsou delegovány příslušné pravomoci. Tok informací je oboustranný, plynulý a ucelený. Informovanost rodičů je pravidelná, prezentace školy na veřejnosti je příkladná. Celkově je oblast organizování hodnocena jako vynikající.

Ve škole jsou vytvořeny podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy všech pracovníků, kritéria pro hodnocení pracovníků zpracována písemně a jsou veřejně známa. Ředitel školy umožňuje všem pracovníkům sebezvzdělávání. Práce nově přijatých pedagogů je průběžně sledována, vedení školy jim poskytuje potřebnou pomoc. Na základě uvedených skutečností je oblast vedení a motivování pracovníků hodnocena jako velmi dobrá.

Kontrolní mechanizmy jsou funkční, výsledky kontrol jsou analyzovány. Vzhledem k tomu, že pozitiva převažují nad negativy, je oblast hodnocena jako velmi dobrá.

V souhrnu je kvalita řízení hodnocena jako velmi dobrá.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům využity efektivně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina školy vydaná usnesením zastupitelstva čj. 92/11/00 ze dne 20. června 2000 s platností ode dne 1. září 2000,
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 611/08/2000 - Ř, s účinností od 1. září 2000,
- ostatní povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 písm. a) až k) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zahajovací výkaz školy,
- organizace školy na školní rok 2000/01,
- plán práce školy na školní rok 2000/01,
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/00,
- výroční zpráva o hospodaření za kalendářní rok 2000,
- časově tematické plány sledovaných předmětů,
- záznamy ředitele školy z hospitací,
- grafické práce žáků,
- podklady o zjištěných skutečnostech a hospitační záznamy inspektorů.

ZÁVĚR

Klady

- vynikající dlouhodobé i roční plánování výchovně vzdělávací práce ředitelem školy,
- vynikající úroveň vedení dokumentace včetně individuálních plánů dětí se specifickými poruchami učení, reedukační péče a průběžné sledování jejich práce a pokroku,
- práce s talentovanými žáky v ročnících 1. stupně školy formou rozšířené výuky hudební a tělesné výchovy,
- široká nabídka nepovinných předmětů a zájmových útvarů v rámci prevence sociálně patologických jevů,
- příkladná spolupráce s rodičovskou veřejností a prezentace školy na veřejnosti.

Nedostatky

- rozdílné rozvržení učiva fyziky v paralelních třídách příslušných ročníků,
- nevyužívání možnosti globální výuky stanovené v učebním plánu vzdělávacího programu Obecná škola.

Doporučení k další činnosti

- zpracovat společnou koncepci výuky fyziky (rozvržení učiva do jednotlivých ročníků),
- věnovat zvýšenou pozornost chování žáků vyšších ročníků během výuky.

V souhrnu vykazuje škola velmi dobrou úroveň vzdělávání ve vybraných předmětech, také řízení školy je kvalitní, na žádoucí úrovni a je hodnoceno jako velmi dobré.

Na základě zjištěných a uvedených skutečností je práce školy hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Olga Grossmannová	O. Grossmannová
Členové týmu	Mgr. Jiří Slavičinský	J. Slavičinský
	Mgr. Ivan Tuček	I. Tuček

V Bruntále dne 12. dubna 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. dubna 2001

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Ivan Hába	I. Hába

Předmětem orientační inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: OkÚ referát školství, Nádražní 20, Bruntál	2001-05-04	141 165/01-11011
Zřizovatel: Město Vrbno pod Pradědem	2001-05-04	141 166/01-11011

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Bez připomínek